

Excellent Hoger Onderwijs in de Biowetenschappen

excellentie voor innovatie

Advies van het Bioscience Forum
Een initiatief van het Nederlands Instituut voor Biologie
Maart 2009

Inhoudsopgave:	pagina
Samenvatting	2
1- Biowetenschappen, voorop in innovatie	2
2- Biowetenschappen, aantrekkelijk voor studenten, gevraagd in de markt	3
3- Excellent Hoger Onderwijs in de Biowetenschappen onder druk	3
4- Strategische Agenda Hoger Onderwijs en observaties van het BSF	4
5- Aanbevelingen van het Bioscience Forum	9

Het Bioscience Forum, een gezelschap van biowetenschappers uit research en bio-based business, verkent de mogelijkheden van bioscience op lange termijn en brengt de maatschappelijke implicaties in discussie. Het Forum doet dat door: het ontwikkelen van toekomstvisies, het onderzoeken van scenario's, het stimuleren van debat tussen maatschappelijke partijen en het doen van aanbevelingen.

Samenvatting

Het Bioscience Forum merkt op dat het hoger onderwijs in de biowetenschappen bij een groot aantal HBO en WO opleidingen zwaar onder druk staat. Er zijn grootschalige reorganisaties van WO instellingen in Leiden en Utrecht, HLO opleidingen worden gesloten, bijvoorbeeld in Delft en ook in andere opleidingen wordt fors gesneden in onderwijstijd. Het behouden en nog verder verhogen van excellentie van het biowetenschappelijk onderwijs is daardoor in gevaar. Het Forum merkt in dit advies op dat de situatie die ontstaat lijnrecht ingaat tegen de beleidsvoornemens van het kabinet ten aanzien van excellent hoger onderwijs. Om dat te illustreren koppelt het Bioscience Forum observaties uit het biowetenschappelijk onderwijs aan de Strategische Agenda Hoger Onderwijs van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Gezien de behoefte aan biowetenschappers in de maatschappij en de kansen voor innovatie op basis van biowetenschappelijke resultaten, doet het Bioscience Forum met urgentie aanbevelingen aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, aan de Colleges van Bestuur van de opleidingen en aan de medewerkers in het hoger onderwijs. De aanbevelingen zijn gericht op het garanderen van excellent hoger onderwijs in de biowetenschappen ten behoeve van de innovatiekracht in Nederland.

1- Biowetenschappen, voorop in innovatie

Biologie, biomedische wetenschappen en biotechnologie zijn op dit moment van groot belang bij het vinden van oplossingen op het gebied van: duurzaamheid, gezondheid, voedselveiligheid, voedselbeschikbaarheid en beschikbaarheid van energie. Toepassing van biowetenschappelijke kennis staat hoog in de prioritering van het Innovatieplatform. De ontwikkeling van bio-based business is stormachtig door nieuwe biotechnologische mogelijkheden. Ook in natuur-, landschap- en waterbeheer is biologische kennis niet meer weg te denken.

Daarnaast is de maatschappelijke belangstelling voor de fundamentele vragen in de biowetenschappen, zoals evolutie en ontwikkelingsbiologie groot. Verder spelen er maatschappelijke vragen rond toepassing van biowetenschappen, bijvoorbeeld bij

4- Strategische agenda en observaties van het Bioscience Forum

Hieronder geeft het Bioscience Forum aan de hand van de Strategische Agenda Hoger Onderwijs (Nieuwsbericht | 23-11-2007 | Directie Communicatie) van het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (bron www.minocw.nl)

programma's hebben moeten uitdunnen (minder docent-uren, minder praktica, minder meewerken in de onderzoekspraktijk). In de Agenda wordt gesproken van een ambitieuze studiecultuur. Het valt het Bioscience Forum op dat er vooral in de BSc fase een terugloop is geweest in betrokkenheid van toponderzoekers bij het onderwijs. Opvallend is ook dat steeds meer studenten in het WO spreken over naar school gaan en les krijgen. Iets wat niet spoort met de wens om een academische opleiding te realiseren. Een zelfde situatie ontstaat door aanhoudende reorganisatie nu ook in de MSc fase.

Een hoger niveau opleidingen en meer deelname aan het hoger onderwijs zijn noodzakelijk voor de welvaart en het welzijn in Nederland.

Voor de biowetenschappen merkt het Bioscience Forum op dat HBO's geneigd zijn om uit kostenoverwegingen hun relatief dure aan biowetensc

financieringsmodellen acquisitie (het verwerven van tweede en derde geldstroom middelen) van levensbelang is voor de onderzoeksgroep, terwijl de inspanningen voor onderwijs niet of nauwelijks worden gewaardeerd.

